

ԱՐԱՐԱՏ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ — ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, ԴՐԱԿԱՆԱԿԱՆ — ՊԱՏՄԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — ՄԱՆԿԱՎԱՐ-
ԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ.

Ա Մ Ս Ա Գ Ի Ր

ԹԵԹԻ. ԻԹ. ՏԱՐԻ.

ՀԱՄԱՐ ՏԱՄՆԵՐՈՐԳ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1895 Թ.

ԿՐՕՆԱԿԱՆ—ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

«Քաջալերեցարձը, ես եմ,
մի՛ երկնչիք»:

Մատթ. ծ. 27:

Մուսլ զիշեր, միրկածուփ ամեհի ծոփ
փրփրադէզ ալիքներին խաղալիկ դար-
ձած մի խեղճ նաւ, և Մարդոյ Որդին, որ
անկրդով քայլում է անդունդի վերայ—ինչ
հրաշալի պատկեր երկնային արուեստիւ-
գծած՝ ինչքան խորհրդաւոր: Յիսուս-Չը-
րերի վերայ... «Ես իջնում է սրբութեան սա-
րից, ուր ամբողջ ժամեր աղօթքի և առանձ-
նութեան մէջ էր անցրել իւր Հօր հետ, և
նորա աստուածային անեղ հոգին ազատ եթե-
րի մէջ է սաւառնում զեռ: Նորա երկնակոխ

մաքուր ոտքերին մեղաւոր տարրը հպել չի
համարձակուում: երկնքի ու երկրի մէջտեղն
է ման գալիս Նա և Իւր կենսառիթ յու-
սաղրող ձայնով վերակենդանութիւն ներշնչում
տագնապալից, ընկղմելու մօտ հոգիներին.
«Քաջալերեցարձը, ես եմ մի՛ երկնչիք»:

Ե՛ս եմ... Երբ մեղքի պատրանքը
փոթորիկ է հանում մեր մէջ և զգայական
ցանկութիւնները կոհակ կոհակ բարձրանում
ղիղուում են՝ խեղդել աշխատում մեր ներ-
քին, բարոյական կենդանութեան սաղմերը,
երբ չար բաղդը մեզ հալածում է, անդեկ՝ ան-
առաքատ նաւի պէս խութից խութ, ան-
դունդից անդունդ ձգում, փորձանքի ու

խեղճութեան ժայռի դէմ մեր զոյւթիւնն ամէն բոպէ խորտակել սպառնում—ի՞նչ աւելի ապահով նեցուկի աւելի յուսատու մի հանգամանք մեզ համար քան այն զգացումը թէ մօտ է Վա որի արարչական ձայնին և՛ ծով և՛ հողմ հնազանդ են որ քայլում է և առիւծարար մռնչող կատարի ալիքները մի վայրկեանում լռում կծկուում խոնարհ գանձակներին նման Վորա ոռներին են փարում որ անխաղ ղեկավար է և խաղաղ նաւահանգիստ միանգամայն Լըմանի կ զգացումն . . . և երբ մէկն այդ զգացմամբ տողորուած, տողորուած իւր Տիրոջ և Փրկչի մօտ լինելու, Վորա շաղով ընթանալու բուռն ցանկութեամբ արհամարհում է ամէն ինչ արհամարհում բնութեան օրէնքը և համարձակում ոտքը անդունդի վերայ դնել . . . այստեղ ևս յոյսը նորան չէ խաբում. նա սոսկում է արդարեւ առաջին բոպէին, երբ շուրջն է նայում հողմ ու մրրիկ և մոլեգին յորձանքներ տեսնում իւր ղիմաց, երբ լոյծ ու մեղկ տարրը սահում է ոտքի տակից և դէպ իրեն ձգում նորան հողանիւթ զանգուածը. բայց բաւական է որ աչքը կրկին դէպի Փրկիչը դարձնէ՝ դէպի ալիքների վերայ շրջող Յիսուս, և բացականչի ի խորոց սրտի. «Տէր, փրկեա՛ զիս», և ահա մեկնում է Վա իւր ազատարար ձեռքը, ոտքի կանգնեցնում ընկղմեալին և ալիքների վերայ շրջել սովորեցնում:

Եւ՛ անհուն մխիթարութեան և խրախուսիչ յուսոյ աղբիւր է ամէն քրիստոնէի՝ ամէն մի տաճնապալից հոգու համար ս. աւետարանի այս հատուածը, ծովի և փոթորկի վերայ իշխող Տիրոջ այս հրաշալի պատկերը. բայց այսօր, օրհասական այս պահուն այդ մխիթարութեանն ու խրախուսին ամէնից աւելի պէտք ունին Հայաստանեայց ս. եկեղեցու վտանգեալ նաւի բնակիչները: Եւ՛ ալ, քանի դար արդէն այդ նաւը մեկնեալ է ի ցամաքէն թազում՝ ասպարիսօք՝ ծփեալ յալեացն. քանի՞ սաստկութեամբ նորա դէմն են շնչում այժմ հակառակ հողմեր, հողմեր մարդկային վայրենի կրքի, եսական չար դիտումների հեգ-

նութեան դառն ծիծաղի ու պատանեկան անմիտ ցնորքների. և նաւի վերայ եղողները յուսահատ այս կողմ՝ այն կողմ են ընկնում նաւում են անհանգիստ դէպի արեւելք, դէպի արեւմուտք, արդեօք կ'այտնուի՞ մի ամրակուռ նաւատորմից փրկելու նոցա վերահաս վտանգից, արդեօք մօտ է ցամաքը և կոտնուի մէկը որ այդ քայքայեալ, անզկի, անպաշտպան նաւը խոչ ու խութերի միջով դէպի այնտեղ առաջնորդէ:

Անհղանի է սակայն նաւի խեղճան Տէրը, խաւառ բացակայել Վա չէ կարող, և դաւիս է ահա յաղթական ընթացքով խռովալոյ ալիքների վերայ. առաջօք մի երկոյթ չէ դա, այլ նոյն ինքն Պրիգորի մեծ Լստուածը, «Քաջալերեցարուք, ես եմ մի երկնիք», ձայնում է Վա ամէնքին և մեղմութեամբ յանգիմանում նոցա, որոնք ջրասոյգ ընկղմելու վտանգի մէջ են համարում իրենց. «Թերահաւատ, ընդէ՛ր երկմտեցեր»:

«Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարգացի, և Վա լուաւ ինձ յանդորր»:

«Տէր է իմ օգնական, և ես ո՛չ երկեայց զի՛ արասցէ ինձ մարդ»:

«Վարի է յուսալ ի Տէր՝ քան յուսալ ի մարդիկ. բարի է յուսալ ի Տէր՝ քան յուսալ յիշխանս»:

Կ. Վ.

ԱԳՕԹԲԸ ՏՏՏԻՈՒԹԻՒՆ ՓԱՐԱՏԵԼՈՒ ԴԵՂ Է՝

«Եւ էր ի տաճնապի եւ մտադիւրութեամբ եւս կայր յաղօթս»:
Ղուկ. ԻԲ. 45:

Խորհրդաւոր ընթերից յետոյ, երբ վերջին աղօթքը կարգացուեցաւ, Տէրն և իւր առաքեալներն, որոնց մէջը չէր միայն չարաւորդ մտանիւր, դուռս ելան քաղաքի դռներից և Կեղբանի ձորն իջնելով՝ զիմեցին դէպի ջիթենեաց պարտիզի կանաչ զառիվայր, որ նորա ետեւի կողմն էր գտնուում: Հոն գիտաւոր և տխուր էր նոցա այս փերջին միաբան գնացքը. խորհրդաւոր երկիւղի ծանր վիշտը կապարի նման ծանրացել էր այդ մի բուռն խեղճ գալիւլիցիների սրտի վերայ, երբ